

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 4068
Tarih : 28.10.2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 28/10/2019
Sayı: -120.10-E.00000557434

0000557434

Türkiye’de geçmişten bugüne yaşanan, çoğu zaman can ve mal kaybına sebep olan doğal afetlerin ardından oluşacak risklerin araştırılması ve önlemlerin artırılması amacıyla; Anayasa’nın 98 inci, İçtüzüğü’nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca, bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.28.10.2019

Oya ERSOY

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Dünya’nın her yerinde iklim krizinin konuşulduğu bu zamanlarda, kapitalizmin doğa üzerinde yarattığı tahribat, doğal işleyişi ve dengeyi zedelemektedir. İklim krizi ile birlikte aşırı yağışlar, aşırı sıcaklar, kirlilik artık tüm canlıları ve doğayı tehdit etmektedir. İklim krizinin dünyadaki tüm ülkelerde olduğu gibi ülkemizde ve yaşadığımız coğrafyadaki yansımaları ve etkileri görülmektedir. İklim krizinin 10 yıl daha önlenememesi durumunda artık dünyada geri döndürülemez hasarlar oluşacaktır. İklim krizinin başlıca sebeplerinden olan kapitalist üretim tarzı ile sermaye sahipleri zenginleşirken, doğanın hızla tükenmesine göz yumulmaktadır.

Son yıllarda ülkemizde sıkça yaşanan aşırı yağış kaynaklı sel felaketleri, sıcaklarının normal düzeyden fazla artmış olması, mevsim geçişleri arasındaki belirsizlik iklim krizinin sonuçlarındandır. Yaşanan tahribatın önüne geçilmesi için devletlerin ise alması gereken sorumluluk düne göre bugün daha ciddi bir konu olarak karşımızda duruyor.

Bunun yanı sıra Türkiye ciddi yıkımlara sebep olan fay hatlarına sahip bir ülkedir. Tarihten bugüne yüksek şiddette deprem geçirmiş olan illerimiz bu depremlerin ardından büyük yıkımlar yaşamış ve bu yıkımların çok ağır sonuçları olmuştur.

26 Eylül’de yaşanan İstanbul depreminin ardından, merkezi ve yerel yönetimler tarafın bir afete karşı hazırlık yapılmadığı ve önlemler alınmadığı açıkça görülmüştür. Kamu binalarında, hastanelerde, okullarda yaşanan hasarlar, iletişimde yaşanan sıkıntılar özel olarak depreme, genel itibariyle de doğal afetler sonrası oluşacak risklere karşı önlem almanın ve hazırlık yapmanın aciliyetini gözler önüne sermiştir.

AFAD’ın yayınladığı “Türkiye’de Afet Yönetimi ve Doğa Kaynaklı Afet İstatistikleri” raporunda yer alan “Sayılarla Türkiye’de Afetler” bölümünde Türkiye’de 1900-2017 yılları arasında yaşanan felaketlere ilişkin veriler yer almıştır. Rapora göre Türkiye 117 yıllık süreçte 6.0 büyüklüğünde 210 deprem yaşamış ve bu depremler sonucu 86.802 kişi hayatını kaybetmiştir. Yine afetlere ilişkin bu raporda 1950’den bu güne kadar yaşanan 23.041 heyelanın yaklaşık %21’nin Karadeniz bölgesinde meydana geldiği belirtilmektedir.

AFAD’ın doğal afetlere ilişkin raporunda Türkiye’de sıklıkla yaşanan diğer iki afetin sel/su baskınları ve çığ olduğu belirtilmiştir. 1950-2018 yılları arasında sadece Erzurum’da 425 sel/su baskını yaşanmış, Sivas 315, Van 265, Bitlis 247 sel/su baskınıyla bu kenti takip etmiştir. Yine aynı raporda belirtildiği üzere 2011 yılında Türkiye’de 155 çığ olayı yaşanmıştır. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Karadeniz Bölgesi’nde yapılan HES projelerinin sel ve heyelana sebep olmadığını ifade etse de, mühendisler ruhsatlardaki uygunsuzlukların, inşaat sürecindeki kuralsızlıkların ve dere yatağına yapılan müdahalelerin bu bölgedeki sel ve heyelan riskini arttırdığını ifade etmektedir. Mühendislerin açıklamalarına göre; HES inşaatları nedeniyle müdahale edilen ve doğal akışı bozulan dere yatakları yağış esnasında kendi yatağına gitme eğilimi göstermekte ve bu durum sıkça sel felaketinin yaşanmasına sebep olmaktadır. Ayrıca HES’e ait regülatörlerin yıkılması sonucu açığa çıkan beton vb. hafriyat yağmurlarda setler yaratmakta, setler önünde su şişmeleri oluşmakta ve yine taşkınlar ve sel ile sonuçlanmaktadır.

Bu raporun da gösterdiği gibi Türkiye bir doğal afetler bölgesidir ve afetler sıkça yaşanmaktadır. Doğal afetler sırasında ve sonrasında oluşacak risklere ilişkin ise merkezi ve yerel yönetimler sorumludur. Bütün bu riskleri önlemek coğrafyamız üzerinde yaşayan tüm canlıları korumak ve güvenliğini sağlamak açısından yaşamsal bir önemdedir. Yaşanabilecek doğal afetler anında ve sonrasında ortaya çıkacak riskleri araştırmak ve bu risklere ilişkin önlemler almak amacıyla araştırma yapmak ve çalışmalar yürütmek Türkiye Büyük Millet Meclisi’nin sorumluluğundadır.

1	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	Abg
2	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	Filiz
3	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	Necdet İpekyüz
4	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	A. Acar
5	İMAM TAŞÇIER	DİYARBAKIR	Imam
6	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	Garopaylan
7	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	Mahmut Toğrul
8	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	Murat Çepni
9	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	Ebrü Günay
10	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	SİİRT	Meral Daniş Beştaş
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	Ayşe Sürücü
12	HABİP EKSİK	İĞDIR	Habip Eksik
13	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	Hüseyin Kaçmaz
14	AHMET ŞIK	İSTANBUL	A. Şik
15	PERO DUNĐAR	MARDİN	P. Dündar
16	TUMA ÇELİK	MARDİN	Tuma Çelik
17	RIDVAN TURAN	MERSİN	Ridvan Turan
18	ŞEVİN ÇOŞKUN	MUŞ	Şevin Çoşkun
19	MENSUR İŞİK	MUŞ	Mensur İşik
20	SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ	İZMİR	Serpil Kemalbay